

Forbrukerklageutvalget

Sekretariatet:

Postboks 4596 Nydalen
0404 OSLO
Telefon: 23 40 06 80

FU-sak: 17/1067

(FR-sak: 17/10411)

Klager: Christian Westheim, Geitmyrsvegen 33 D, 0171 Oslo

Innklaget: Tons of Rock Festival AS, Waldemar Thranes gate 84 C, 0175 Oslo

Saken gjelder: Kjøp av billetter til musikkfestival. Tvist om arrangørens rett til å endre innholdet i festivalen. Krav om heving, subsidiært prisavslag. Medhold. Dissens.

I

Sammendrag av faktiske forhold og partenes anførsler.

Den 24.11.2016 kjøpte klageren to billetter til en av dagene på musikkfestivalen Tons of Rock i Halden for til sammen kr 1 720,-. Festivalen gikk over tre dager, fra 22. til 24.6.2017, og det var både mulig å kjøpe såkalte «dagspass», slik klageren gjorde, eller billett for alle tre dagene samlet. Av selve billetten, samt i Ticketmaster sine standardvilkår, fremgikk det at:

«Kjøpt billett refunderes ikke».

To dager før kjøpet, den 22.11.2016, hadde innklagde annonsert at bandet Blink-182 skulle spille på festivalens første dag. Pressemeldingen tilknyttet annonseringen lød slik:

«Blink-182 til Norge for første gang! Vi er utrolig stolte av å kunne meddele at California-bandet Blink-182 endelig kommer til Norge. I sommer toppet de Billboard, torsdag 22. juni 2017 spiller de sin første konsert i Norge noensinne – og den finner selvsagt sted hos oss på Tons of Rock i Halden. Dagsbilletter i salg fra i dag. Snu deg rundt om du vil oppleve Travis, Mark og Matt fra Blink-182 lage fest på festningen.»

På band-plakaten for festivalen sto Blink-182 som største «headliner» den aktuelle dagen (torsdagen), og de andre bandene/artistene som skulle opptre var Rob Zombie, TNT, Marky Ramone, Candlemass, Entomed A.D, Black Debbath, Myrkur, Honningsbarna og Anekdoten.

Den 30.5.2017 ga innklagde beskjed om at Blink-182 hadde avlyst sine konserter i Skandinavia. Som erstatning hadde innklagde derfor booket inn bandet Turbonegro, og på den oppdaterte band-plakaten sto de som nest største «headliner» etter Rob Zombie. Klageren reklamerte til innklagde med krav om heving av avtalen og viste til at han hadde kjøpt dagspassene utelukkende for å se Blink-182. Innklagde henviste på sin side til forbeholdet om at kjøpte billetter ikke ble refundert, forutsatt at det ikke var snakk om avlysning av festivalen som sådan eller hele enkeltdager. Klageren forklarer at han valgte å ikke dra på festivalen.

Klageren anfører at innklagde ikke kan endre innholdet av festivalen så betydelig som dette uten at det gir han krav på heving/prisavslag. Blink-182 var annonsert og fremhevet som den aktuelle festivaldagens største band, med vekt på at det også var første gangen de spilte i Norge. Konserten med bandet ble således markedsført som en unik opplevelse og mulighet, og avlysningen kan ikke anses avhjulpet gjennom booking av et annet band (Turbonegro). Ifølge klageren har andre festivalarrangører som Øya og Dark Season Musikkfestival tidligere refundert billetter der en av «headlinerne» har avlyst, henholdsvis bandene Bad Religion og Nazareth.

Innklagde anfører at de arrangerer en musikkfestival og ikke enkeltkonserter. Derfor refunderes heller ikke billetter selv om ett enkelt band avlyser, noe det også klart opplyses om i kjøpsvilkårene.

Forbrukerklageutvalget går i sakssammendraget ikke nærmere inn på partenes anførsler enn det som fremgår ovenfor. Utvalget har mottatt samtlige saksdokumenter og har satt seg inn i disse.

II

Sakens gang. Påstand.

Saken ble ved klage av 31.5.2017 brakt inn for Forbrukerrådet, som den 21.7.2017 første gang henvendte seg skriftlig til innklagde. Saken ble henlagt som uforlikt ved Forbrukerrådets brev av 16.8.2017, og klagerens begjæring om innbringelse for Forbrukerklageutvalget er datert samme dato og er rettidig. Oversendelse fra Forbrukerrådet til Forbrukerklageutvalget skjedde ved ekspedisjon av 21.8.2017.

Klageren har nedlagt prinsippal påstand om at innklagde skal betale han kr 1 720,- i hevingsoppgjør. Subsidiært krever klageren at innklagde skal betale han et prisavslag stort kr 1 500,-.

Saken ble lagt frem i Forbrukerklageutvalgets møte den: 30.11.2017.

III

Utvalget ser slik på saken:

Saken gjelder førstehåndskjøp av billetter til en musikkfestival, og omhandler således stiftelse av rettigheter og ikke kjøp av ting. Den faller derfor i utgangspunktet utenfor det saklige

virkeområdet for Forbrukerklageutvalget, jf. forbrukerklage_loven, lov av 17. februar 2017 nr. 7, jf. § 1 første ledd. Av § 1 tredje ledd følger det imidlertid at Forbrukerklageutvalget også kan behandle klagesaker av prinsipiell karakter mellom en forbruker og en næringsdrivende etter lov 17. juni 2016 nr. 29 om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 23 første ledd bokstavene b og c. Ved vurderingen av om en klagesak er prinsipiell, skal det tas hensyn til om den reiser spørsmål som gjelder mange forbrukere eller spørsmål der det er særlig behov for rettslig avklaring.

Utvalget mener denne saken må anses som prinsipiell og velger derfor å realitetsbehandle den.

Ved realitetsavgjørelsen har utvalget delt seg i et flertall, Hoel-Lie og Lange, og et mindretall, Kittelsen.

Flertallet bemerker innledningsvis at saksforholdet ikke reguleres av noen konkret forbrukerlovgivning og den må således løses på bakgrunn av ulovfestede kontraktsrettslige prinsipper. Det følger av disse at kjøper kan heve avtalen dersom det foreligger «vesentlig kontraktsbrudd», se til Hov og Høgberg, *Obligasjonsrett*, Oslo 2017, s. 40.

Spørsmålet er nærmere bestemt om forholdene ligger slik an at misligholdet fra innklagde er av en slik art og omfang at klageren med rimelig grunn kan si seg løst fra kontrakten. Svaret beror på en sammensatt helhetsvurdering der utgangspunktet må tas i avviket fra kontraktsmessig oppfyllelse, se Hagstrøm, *Obligasjonsrett*, 2. utgave, Oslo 2011 s. 428 flg. I den brede helhetsvurderingen som her må foretas, må det både ses hen til mangelens karakter og omfang, hvilken betydning misligholdet har for kreditor samt om øvrige misligholdsbeføyelser vil kunne rett opp den ubalansen i kontraktsforholdet som mangelen har medført. Det må også ses hen til hvilken virkning heving har for debitor.

Flertallet tar først stilling til om det foreligger kontraktsbrudd.

Flertallet legger til grunn som uomtvistet at innklagde hadde annonsert at bandet Blink-182 skulle spille på festivalen Tons of Rock 22.6.2017, og at bandet avlyste konserten. Selv om innklagde satte opp et annet band som erstatning, finner utvalget at det foreligger et kontraktsbrudd i dette tilfellet. Klageren kjøpte billettene etter at det ble annonsert at Blink-182 skulle spille, og lot være å dra på festivalen når det viste seg at bandet ikke kom. Selv om ytterligere fem band skulle spille denne dagen, og det således ikke var en konsert med bare dette bandet, finner flertallet at Blink-182 var såpass fremhevet av innklagde, at bandets fravær utgjorde et kontraktsbrudd.

Spørsmålet videre er om avtalebruddet er tilstrekkelig vesentlig til at det foreligger hevingsgrunn. Flertallet har kommet til at det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd i dette tilfellet. I denne vurderingen har flertallet lagt vekt på at bandet ble fremhevet i annonsen, og at det ble annonsert at bandet spilte i Norge for første gang i kombinasjon med at annonsen for festivalen brukte formuleringen «*dagsbilletter er i salg fra i dag*». Klageren kjøpte billettene to dager etter at det ble annonsert at bandet skulle spille på festivalen, noe som underbygger at kjøpet var motivert av at Blink-182 skulle spille. Også det forhold at klageren ikke dro på festivalen da han fikk vite om avlysningen, underbygger at formålet med billettkjøpet utelukkende var å se Blink-182. Sett fra klagerens side rammet misligholdet således kjernen i kontraktsforpliktelsen.

Flertallet kan heller ikke se at heving rammer innklagde på en uforholdsmessig tung måte. Når det dras så store veksler på et spesifikt band i markedsføringen av festivalen, og i tillegg

spesifiseres at det kan kjøpes «dagsbilletter», vil naturlig nok mange kunne ønske å gå på festivalen nettopp for å få med seg dette bandet, uten å være interessert i å få med seg øvrige band som spiller. Det er da ikke upåregnelig at en avlysning får den konsekvens at enkelte kjøpere vil gå bort fra kjøpet. Flertallet antar for øvrig at innklagde vil kunne forsikre seg mot virkningen av avlysninger, noe som vil kunne avdempe den negative virkningen av denne type hendelser for arrangører av festivaler. Flertallet kan for øvrig ikke se at andre misligholdsbeføyelser gir en adekvat reaksjon på det aktuelle kontraktsbruddet.

Det gjenstår da å ta stilling til betydningen av kontraktens klausul om at «kjøpt billett refunderes ikke». I utgangspunktet kan denne formuleringen sies å utelukke at kjøper kan heve selv om det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd. Flertallet er imidlertid kommet til at klausulen må forstås innskrenkende på dette punkt, jf. avtl. § 36.

Avtl. § 36 første og andre ledd lyder som følger:

«En avtale kan helt eller delvis settes til side eller endres for så vidt det ville virke urimelig eller være i strid med god forretningsskikk å gjøre den gjeldende. Det samme gjelder ensidig bindende disposisjoner.

Ved avgjørelsen tas hensyn ikke bare til avtalens innhold, partenes stilling og forholdene ved avtalens inngåelse, men også til senere inntrådte forhold og omstendighetene for øvrig.»

Flertallet finner at avtalens klausul på dette punkt er urimelig, jf. avtl. § 36, og derfor må tolkes innskrenkende slik at den ikke regulerer situasjonen der det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra arrangørens side. Flertallet legger i denne vurderingen vekt på at klausulen ensidig er fastsatt i en standardkontrakt som kjøper ikke har noen reell mulighet til å forhandle om innholdet av. Det vises i så måte til prinsippet om beskyttelse av forbrukere ved tolkning av standardkontrakter som avtl. § 37 hviler på. Prinsippet underbygger at denne typen klausuler bare i begrenset grad kan få gjennomslag overfor forbrukere. Klausulen står således ikke i veien for å heve avtalen.

Klagen gis etter dette medhold.

Mindretallet er enig med flertallet i at adgangen til å heve ved vesentlig mislighold gjelder som et alminnelig obligasjonsrettslig prinsipp. Mindretallet påpeker i denne sammenheng at avtalens vilkår om at kjøpte billetter ikke refunderes, ikke er til hinder for at avtalen heves ved vesentlig mislighold, men må tolkes innskrenkende til å gjelde mer alminnelige avbestillinger eller andre situasjoner hvor kjøper ønsker å trekke seg fra avtalen. I motsatt tilfelle ville et generelt obligasjonsrettslig prinsipp om hevingsadgang kunne få et ubetydelig virkningsområde. Det er ikke nødvendig å vurdere avtalerevisjon etter avtl. § 36 på dette punktet.

Mindretallet legger til grunn at endringen av band innebærer et kontraktsbrudd idet innklagde ikke hadde tatt forbehold om programendringer. Mindretallet påpeker at uteblitt levering rettslig sett er å anse som forsinkelse. Samtidig kan endringen av band også anses som en mangel ved festivalen. Mindretallet har imidlertid lagt til grunn at vurderingen vil være den samme, uavhengig av kategoriseringen av kontraktsbruddet.

Vurderingen av om det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd må skje på grunnlag av partenes avtale og forholdene omkring avtaleinngåelsen.

Mindretallet konstaterer at partenes avtale ikke åpner for heving eller annen form for tilbakebetaling. Selv om dette som nevnt ikke er avgjørende for hevingsadgangen, er det likevel et viktig vurderingsmoment ved vesentlighetsvurderingen ettersom klageren ved avtaleinngåelsen er gjort oppmerksom på at billetter ikke refunderes, og således bevisst har tatt en form for risiko ved avtaleinngåelsen. Dette tilsier at vesentlighetsvilkåret bør tolkes strengt.

Ved vurderingen av forholdene rundt avtaleinngåelsen har mindretallet lagt mindre vekt på markedsføringen enn flertallet. Mindretallet viser til at markedsføringens hovedbudskap var at det aktuelle bandet skulle spille på festivalen. Dette er i seg selv et nøytralt budskap, som i motsetning til markedsføring av produktegenskaper ikke er egnet til å misvise (i motsetning til informasjon f.eks. om at bandet vil spille en særlig lang konsert, spille nytt materiale eller sanger de tidligere ikke har spilt på konsert). Det øvrige innholdet i markedsføringen (første gang i Norge, dagsbilletter, fremhevet på plakaten) er etter mindretallets skjønn mindre viktige i dette tilfellet ettersom de etter mindretallets skjønn ikke kan ha vært avgjørende for klagerens beslutning om å delta på festivalen.

Ved avgjørelsen av om klageren har rimelig grunn til å si seg løst fra kontrakten, har mindretallet på denne bakgrunn vurdert forsinkelsens betydning for klageren opp mot konsekvensene for innklagede utfra mer nøytrale kriterier.

Mindretallet har lagt til grunn at klageren inngikk avtalen utelukkende for å se det aktuelle bandet, og at festivalbilletten derfor var verdiløs for ham da dette bandet ikke skulle spille. Mindretallet antar imidlertid at klageren kunne solgt billetten og derved redusert sitt økonomiske tap. Mindretallet har videre lagt vekt på at innklagde ikke ved avtaleinngåelsen innså forsinkelsens betydning for klageren. Mindretallet mener videre at innklagde heller ikke uten videre burde forstått dette. Innklagde arrangerer en festival som tilbyr mer enn ett enkelt band, og det er ikke uten videre forutberegnelig at festivaldeltagere bare kommer for å se ett enkelt band. Mindretallet åpner for at saken kan stille seg annerledes for enkelte band av internasjonal toppklasse eller band som er svært aktuelle på avtaleinngåelsestidspunktet. Mindretallet finner imidlertid ikke at det aktuelle bandet i dette tilfellet var i denne kategorien band.

Dersom det skulle foreligge hevingsadgang i tilfeller hvor enkelte band avlyser en festivalkonsert, vil det etter mindretallets skjønn kunne ramme innklagde hardt. Innklagde må i slike tilfeller på kort tid hyre inn et erstatningsband av tilsvarende nivå som det opprinnelige bandet. Det er derfor viktig for innklagde å ha forutberegnelighet for hvilke økonomiske midler innklagde har til rådighet. Om det skulle åpnes for heving i slike situasjoner vil det skape en uoversiktlig situasjon som i verste fall kan medføre avlysning av festivalen. Mindretallet har ikke kjennskap til at det er mulig å forsikre seg mot slike tilfeller.

Mindretallet har derfor etter en samlet vurdering kommet til at klageren ikke gis medhold.

IV

KONKLUSJON

I tråd med flertallets votum fatter Forbrukerklageutvalget slikt

Vedtak:

Tons of Rock Festival AS plikter å betale Christian Westheim kr 1 720,-, kronerettusensyhundreogtyve – 00/100.

Oppfyllelsesfristen er 1 – én – måned fra vedtakets forkynnelse.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, den 30. november 2017

Jon-Andreas Lange

Anders Aasland Kittelsen

Markus Hoel Lie

Rett utskrift:

Pål Harald Asknes – saksbehandler